

E R D É L Y I H Í R A D Ó

Kedden, Július' 7-edikén, 1829

(Északám.) Eggy. Státusok — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Bur-
korsország — Lengyelország — Oláhország — Törökország — Hartzmező — Hirdetés.

(Északám.) Eggy. Státusok

Ha az ezen Státus' újj Elölülője úgy fogja fojtatni fejedelmi Hivatalát, mint kezdegeti; úgy, nagyon megsalattatott a' világ az öfelölle formált ítélet-tételében. Apr. utolsó napjaiban bemutatta a' Státustitoknok az Elölülőnek Washingtonban a' diplomatikus Rendet, olyan egygyü módon, hogy alig volt rólla szó is. Nem volt még ekkorig eféle bemutogatásokra szükség, mert az elébbi Elölülők, már azelőtt, mikor ezen Hivatalba beállottak, az ő' elébbi szerkezetjeknél-fogva, a' jelenvaló diplomatia szeméjjeikkel esmerettségben voltak; nem úgy mint Jackson Gen. E' mostani bemutatásnál, minden jelenvölt Urat neve' nevezésénél-fogva mutatta be a' Státustitoknok az Elölülőnek; melyre ez, minden emberrel kezet fogván, mondott nekik egymás-után valami lekötelező szót. Mikor mind egygyütt voltak, kevés beszéddel de foganatos szókkal nyilatkoztatta-ki, hogy neki ez az egybe-gyűlés annál-kedvesebb, mivel neki alkalmat szerez azon hajlandóságot újjra kijelenteni, mely az ő' belépő-beszédében, a' külső politikákra-nézve, tállatitak. "Tökélletesen meg vagyok győződve úgymond, hogy ezen haza' hazai legjobbban virágozhatnak a' mostani békességes szerkezetek' megtartása által minden nemzetre-nézve; addig t. i. míg az ámerikai nemzet' betsülete, és igassá-

gos tserén fekvő kereskedési egybe-kötetése megengedik. Beléptem reám bízott nagy Hivatalomba, elő-ítélet vagy igasságtalan részre-hajlás nélkül akar-mely idegen nemzet ellen is, de inkább a' legbarátságosabb hajlandósággal mindenik eránt. Ambár erőssen meghatározva, minden erőmből hazám' hasznára ébren igyelek, koránt-sem óhajtom más nemzetek' jussát és hasznát megsérteni, hanem azon iparkodom, hogy végtárgyaimhoz, nyilvános, barátságos és egyenes-lelkü alkudozások által juthassak. A' hol már most kész nehézségek vannak, vagy még ezután támodnának, azokat, az én' óhajtásom szerént, betsületes feltételek alatt, és azon egyenes-szívűség-től lelkesítette elmellőzni, mely az én' természetemnek és az ámerikai nemzet' characterének tulajdona." — Elvégezvén az Elölülő a' maga' beszédét, meghajtotta magát a' jelenvalók-felé, a' kik ére eloszlottak. Bizony-bizony mondom, sok nemes és tanúságos vonásokat talál a' figyelmetes Olvasó az idegen böltsek' eféle Beszédeiben, 's nevelheti politikai tudományait.

Spanyolország

Mádríd, jún. 4. — Mind-tsak Ministerváltásról beszélnek még. Hogy a' Calomarde Úr' helyét újjra betöltik, már most nem kételkednek rajta. Mint-hogy a' Károlyi factio reményli, hogy a' Királyt rábeszélik a' királyság' le-

mondására; tehát a' liberalisok' össze-
 esküvéséttől való félelemmel akarják
 ötöt reá-bírni. Ismét meglegszik már Ó
 Espanna Gróffal, ki a' Bessieres halalát,
 a' konstitutziósok' vérevel bőjtölte-ki.
 Mindenből úgy-láttzik, hogy az üldöz-
 tetéseket újjra fognak kezdeni Catalo-
 niában. Most szedik rendbe a' pert 40
 össze-esküött liberalis ellen.

Nagy Británia

Jún. 7-edikén útazott-el Chartres
 Hg. (az Orleans Printz' fija) London-
 ból, a' Wight-szigetbe. Ez a' Hg. az öt-
 tet kísérőkn kívül, Baudrand Gen. és
 Jermyn Lord' társaságában, meglátogat-
 ta a' nagy Epsom-Lófuttatást: a' tolon-
 gásban elloptak a' Gen. erszényét 's a'
 Lord' óráját. Az utolsó, még ütleket is
 kapott az óráján felül a' mejjén. A' Hget
 is meg akarta döfni egy 'sebelő, ki ennek
 nagy ügyességgel eleit-vette.

A' dublini tudósítások, jelentik már
 a' 10 font bírtokosok' laistromoztatásainak
 a' kezdetét, de, miadjárt hozzá vetik,
 hogy a' mint ekkorig tapasztalhatták, e-
 zen rendszabásnak nehésségek vetik elle-
 ne magokat, és hogy közönséges békete-
 lenséget indít, mely, nevezetesen Dub-
 linban, különös nyugtalanító módon mu-
 tatta-ki magát. Azt hiszik, hogy, ha
 nagy változás nem esik ennek a' mód-
 jában; sok Grófságnak az Aristocratiá'
 kezére kell jutni. Az a' szoros bánás,
 a' mint a' dicázással megbízott Tiszt-
 viselők a' jussokat nyomozgattják, és mind
 azokét, a' kiké kétséges, vissza-vetik,
 nem tettzik a' kath. felekezetnek; kik a'
 Választók' kevesebbedése által sok eze-
 rekről egykevés százra, minden remény-
 ségget egyszerre semmivé lenni lát-
 ják, hogy a' Grófságok' képviselteit ma-
 gokévé tehetnék. Protestans familiák is
 szenvednek az által. — Igy szokták az
 ember' szemszörít kiszedni.

Jún. 11-edikén nagy bált adott a'
 Király ÓFge a' St. Jamesi palotában,
 melybe a' királyi familia' Tagjain kívül,
 a' külső-országi Ministerek feleségestől,
 a' Kabinét-Ministerek, a' főbb Státus-
 tisztviselők, 's a' nagy és kisebb Ne-
 messég' nagy része meg voltak híva. A'
 hivatalosokat kártyák által úgy hitták-
 meg, hogy olyan öltözetekben jelenje-
 nek-meg, mint szokás a' nagy Cercle-
 ben, pompás drága tzfíraju öltözetek-
 ben. Két nagy szalában tántzoltak egy-
 szerre, mellyeknek az orchester (mušikakar)
 közöttök volt. A' királyiszék-szo-
 bában voltak a' játékasztalok; a' képes-
 gallerieban pedig buffetok (enni-innivaló
 készségek) voltak. A' Király, hadmarsal-
 köntösben jelent-meg. A' királyi fami-
 lia' Tagjait, a' palotába jöttökkor, egy,
 az udvaron felállított mušikakar fogad-
 ta-el amaz esméretes énekkal: "God sa-
 ve the King" (Ghád széf dhe King). Leg-
 nevezetesebb volt a' bálban, hogy a' for-
 gó-tántznak, ezen országban egy újj
 módja, a' "Gallopade" volt legkedve-
 sebb, mellyet sokszor újjra kezdettek.
 Eszterházy Hgné, Clanwilliam Gróf, De-
 vonshire Gróf és sok külső-országi Kö-
 vet tartottak letzkét a' Gallopade-ból;
 mely nem sokára kedves tántzává lett
 a' főbb Társaságoknak.

Miólta Santaanna a' vera-cruzi stá-
 tus' Gouverneurjévé lett, és azon győ-
 ződelemmel, mellyet ez a' felekezet e-
 rőszakos módon magának szerzett, min-
 den reménysége oda van Spanyolország-
 nak, hogy valaha a' lábát Mexicoban
 megvetesse. Sőt inkább, jó lesz neki
 ára igyelni, hogy Cubában a' tsendessé-
 get fenn-tarthassa, mert ezen sziget' fel-
 lázasztása kedves plánuma Santa-Anná-
 nak. — Magános levelek Rio-Janeiroból
 reménységet nyújtanak, hogy a' Kama-
 rák a' Tsászár' kívánságainak, mellyek

szerént az ország' finántziáját jó rendbe kellene szedni, meg fognak felelni, és semmi áldozatot nem kiméllenek, hogy ezt az ügybajt rendbe-hozzák. Calmon, finantz-Minister, igen értelmes Státus-ember, sok írást adott által a' Képviselőknek, mellyek a' finántziát érdeklik. A' mindég nevedő rabszolga-behordás, temérdek kintsét vitte-el Brasiliának (nem sokára vége lessz az Angliával tett Kötésnek); 1820-ólta, 1828-nak a' végéig, 250,000 rabszolgát vittek-be Brasiliába; a' múlt esztendőben magában, 42,000-et.

Ollyan londoni beurse-hírre, a' milyen itt következik a' frantzia Messenger' szájából, nem egyszer felelt már meg a' pétervári Journal. "A' muszka Tsászár azon kemény-nyaku ellenkezés mellett, mellyet a' Törökök az Ö' katonaságának ellene állítottak, alkudozásokhoz kezdett volna angl. és frantzia Kereskedő-Házakkal, új költsönvevés' megkötése éránt. Ha már most tölle, ezt mondja tovább a' Messenger, a' külföldről várt segedelmet megvonnák; úgy, nem tartana soká a' háború.

A' Globe and Traveller, jún. 10., ezt mondja: "A' nállunk tartózkodó portugalli Felsőbbségek hivatali írást vettek Don Pedro Tsászártól, melyben ÖFge jelenti, hogy Brasilia' finántziája, és a' frantzia 's angl. országlósékek által követelt pénzadosságok, akadajozzák még ÖFgét, hogy Portugallba hadi szállítványt küldjön; hanem, a' legelső kedvező időt ára fogja fordítani, hogy Leánya' jussai megemértessenek. Ugy látzik, e' volna az oka, hogy Terceirában Igazgatóságot akar felállítani, 's oda fordítani a' segedelmet, a' mit tsak ÖFge az Açore-k' meghódoltatására össze-szedhet. A' kik Portugalliát jól esméri, azt mondják, hogy ezen szigetek' bírása e-

lég volna a' D. Mig. hatalma' meggyengítésére, 's a' konstitúziósok' felbízatatására, egy ollyan jármot lerázni, mely már a' tudatlan népsalaknak is terhes.

A' Courier, jún. 11-edikén ezt írja: "Ma-reggel érkezett a' külső dolgok' szakasszához hivatalosan, a' mi' Éginában tartózkodó Ágensüktől, Dawkins Úrtól, máj. 22-dikéről, az a' feltételes alku, mely szerént Missolunghi' és Anatico' elfoglaltatása és Lepanto' meghódoltatása a' Görögök által, bizonyossá lett. Lontini Státusposta pedig hivatali írásokat hozott a' telepek' Hivatalába a' Jóniai Szigetek' Biztosságától máj. 30-dikáról, mellyek szerént úgy-láttzik, hogy Church Gen. a' görög hadsereg' Fővezérségét letette és Éginába ment, hogy az Elölülövel értekezzen az ő' öttse Capodistrias Ágoston' kinevezetése-felől, kifelől már Ypsilanti Hg. is panaszolódott volt.

Az angl. országlósék tökéletes polgári és politikai just adott a' Sainte-Lucie' színes (nem európai ábrázatu) Lakosainak, és az ezt illető titkosta-ntsosi parantsolatot kihirdettette a' Gouverneur, apr. 6-odikán. Tudnivaló, hogy St. Lucie' lakosai, nagyobb-résztent Frantziák, és ekkor még azon törvény' terhe alatt nyögtek, mellyek a' frantzia telepek' lakosait nyomják. Ez a' nagy jobbítás tsudallatos visszasságot formál a' frantzia Antillekkel; mellyek pedig oda tsak 7 mérföldnyire vannak.

Egy frantzia Journal azt mondja: "A' Quarterly-Review-ben van egy tzikkelj, mely Nagybritanniának mostani és jövőndő állapotja-felől, a' leggondosabb figyelmet érdemli-meg, annyival inkább, mivel' azt a' fertálj-esztendőnkénti írást mindég a' Tories' és az angl. Ministerium' organumának tartották. Ezen szemigyből, nem álmélkodás

nélkül vettük-észre, hogy azon tikkellj' írója, sok elmélkedés és emlékezetes lett-dolgok után, azon állításával rekeszti-be szavát, hogy Nagybritanniának minden polgári és politikai intézeteinek, jobban vagy kevésbé mérsékelteződni kell, és egy nem-önkéntes radicalis reformatiót, csak egy önkéntes mértékletes reformatió által lehetne elkerülni. Egy ilyen vallomány a' Quarterly-Reviewben annyival szembe-tünőbb, ha meggondoljuk, hogy annak fő-írói között olyan férfiak vannak, mint Croker és Barrow, kik igen nagy Hívatalt viselnek az országlovszéknel 's ennek teljes bizodalmaival élnek. Így állítja-elő a' dolgok' hatalma mindenben és mindenütt a' szabad-lelkű képezet' felsőbb hatalmát: Castlereagh Lord megmettzi a' torkát; mivel' azoknak nem állhat többé eilenek; Canning, helljébe áll a' Ministeriumban, 's elbútsúzik ifjantai vélekedéseitől, hogy Délámériát és az áng. kereskedést emancipálja; halálától el-foglalja az ő' helyét egy megengesztelhetetlen ellenség, ki a' maga' kormányozását az irlandi katolikusok' szolgálása' eltörlésével béjjegezi-meg; végre a' Quart. Review, mely az öreg tanúságokat és régi intézeteket oly' sokáig védelmezte, reformatioikat parantsolatképpen, sőt tsaknem fenyegetődző hangon kíván itt.

Frantziaország

Egy párisi Journal, szöll egy hírről, hogy a' Fő-hadi-Tanáts' ajánlására, a' hadsereg' rendbeszedésénél, szembe-tünő mérséklések fordulnának elő. 1) A' kir. Gárda, 6 regement helyett, 4 lessz; 2) A' svájtz-katonaság a' Kötés' ideje' végével, elbotsáttatik; 3) A' Gen.-Stáb' Tagjai nagyon megkevesebbtetnek; 4) A' Gyalogság 100 reg.ből, mindegyik 5 tsapatból fog állani; és ezen tsapatok'

eggyikének a' katonái, mint Burkus - és Sardinia-országokban, rendszerent tsak bizonytalan időre kapnak engedelmet. — Utóbb tettik - meg, a' hadi Budget' felett következő értekezésnél, igaz-é mind ez vagy nem — ezt mondja a' Gazette.

A' Galotti' kézbe-adása' első okát feszegetvén, a' Journal du Commerce így szöll: "Azt erőssítik, hogy Bourdeau Úr egy barátságos beszélgetés közben ezen tárgy-felől, az egész feleletet Portalis Úrra háritotta, ki az ő' kettős tulajdonságában, mint-külső Minister és Petsétörző, a' két Sicilia' Követe Casticala Úr' kívánságára engedte-meg a' Galotti' kiadattatását. Fel kell tenni, hogy Portalis Úr megsalattatott, és azt gondolta hogy egy gonosztévőt ad a' törvények' igazságos bosszuállása alá. De most már, tudni kell neki, hogy Galotti Úr politikai vélekedésért üldöztetett. Nem fog-é még valamit lendíteni, ha nem késő volna, hogy ezt a' borzasztó tévejedést ismét helyére hozza? Nem fogja-é diplomatikai úton egy szerentséltlennek vissza-adattatását, sürgetni, a' ki, mikor a' lábát frantzia földre tette, jussát tartotta a' törvények' védelméhez? — A' Constitutionnel azt mondja egy tikkelljben, melynek fennírása ez: "Nehéz vádák a' Ministerium ellen" — azon végezték a' dolgot, a' minn azt kezdeni kellett volna, azaz, a' Galotti kézbe-adását, megesmervén a' téveljgést, vissza-húzni. Ugy de ez a' parantsolat tsak egy nappal azután érkezett Bastiába, mikor már azt végre-hajtották. Már most, a' ministeri Tanáts rábizta a' frantzia Követre Napoljban, hogy a' szerentséltlen Galottit kívánja vissza. — Azt is kitanúlták a' Laborde Úr' hátor közlése által a' Követek' Kamarája' Beszélőszékén, jún. 15-adikán, hogy 5 falut a' spanyol határszélen a' spanyol betyárok szidalmaztak,

kifosztották azokat, a' konstitutzions Hivatalokkal rosszul bántak, verték és megölték, és a' Pólgárok panaszolkodtak, hogy a' gyalázat ellen, nints nekik semmi fegyverek. Forr a' vér e' mellett minden frantzia érben; még is úgy némultak-meg a' Ministerek mint egy homájos hallgatás.

Burkusország

ÓFge, a' Király, méltóztatott az itt következő Rendjegyeket ajándékozni: "A' muszka Tsászár ÓFge' Gen. Adjutánsának, Diebits Gróf gyalogság' Gen.jának, a' Fekete Sas' Rendit; Beneckendorf lovas Gen.nak, a' Veres Sasrend' 1-ső classisát, brillántokban; Orlow Gr. Gen.-Helytartónak, a' Veres Sasrend' 1-ső classisát; Merder Gen. Májor Szárny-Adjutánsnak, a' Veres Sasrend' 2-odik classisát; Jouriévits Gárdakapitánynak, a' Sz. Johanitarendit, 's többeket.

Lengyelország

A' Tsászár' máj. 31-edikén kibotsátott Végzése által burkus Prinzt Wilhelmmnek a' lengyel fehér Sasrendet ajándékozta. — A' Tsászár ÓFge meghatározta, hogy a' Nagyherczeg Koronörökös ő ts. Magassága a' lengyel garda-granatéros-regementhez tartozzon, és hogy az ő' neve, mindjárt a' Tsászáre után legyen a' reg.-listában.

A' Muszka Tsászárnak, mint megkoronáztatott Lengyel Királynak, Varsóban a' koronáztatás' napján, Lengyelországra-nézve kibotsátott Botsánat-végzése (amnestia-Decretuma), ez: — Hogy a' Mi' hazaatyai szívünk' érzéseinek eleget-tegyünk, meghatároztuk, a' konstitutzio' eredet-írásnak 43-adik Tzikkeje' erejénél-fogva minket illető megkegyelmezés-jusnak legkiterjedtebb értelmében, a' mennyire-tsak a' társasági rend' fenntartását megkívánó gondoskodás engedj, hasznát-venni. Örvendetes alkalmat

ad ahhoz a' konstitutzio-eredetírás' 45-ödik Tzikkelje' beteljesítésének az ideje a' Mi', és a' Mi' nagyon szeretett Feleségünknek Alexandre Tsászárnának és Királyné ÓFgének éppen most megesett megkoronáztatásunk, Lengyelország' fővárosában. E' szerént, azt rendeltük és rendeljük ezáltal, hogy a' törvénynek azon által-hágói, a' kik e' mai napig, törvényes ítélet által olyan büntetések-re ítéltettek, mellyek még nem hajtatnak végre, azok alól szabadittassanak-fel; azoknak pedig, a' kik büntetésseknek egy részét már kiállották, a' hátralévő rész ajándékoztasson oda. De, nem értetődnek ide: 1) a' halálra ítéltett gonosztévők: hanem, a' halalos büntetés is-életvégig tartó várfogságra változtatik. 2) Kirekesztetnek a' kegyelemből azok is, kik az itt következő jobbító-büntetésre ítéltettek: a) akarmiféle fogságbüntetés-re egy büntető- vagy jobbító-intézetben, hamis pénzverésért a' büntető-igassági 250, 251, 252, 253, 254, 255 és 256-odik Tzikkeljeinek erejénél-fogva; gyújtogatásért, a' 384, 385 és 386-odik Tzikkelj' értelme szerént, és az országgyűlési törvény' 4 és 5-ödik Tzikkeljénél-fogva, jún. 1-sőjéről, 1825; tsalásért és meghamisításért, a' büntető-törvénykönyv' 418, 419, 420 és 421-edik Tzikkelje szerént; gonosztételbeli hamis vadért, a' 432-dik Tzikkelj' szerént; és a' tudott fosztásbeli jóságok' szánt-szándékos eltitkolásáért, megvevéséért és eladásáért, a' 417-edik Tzikkelj' tilalma szerént; b) jobbító-intézetbeli fogságra a' legfelső graduson, szántszándékos gyilkolás' részvételéért, a' büntető-törvénykönyv' 318-adik, és tolvajságért, a' 398 és 400-adik Tzikkeljek' erejénél-fogva; c) azok, kiknek nyilvános fogságbüntetést szabnak-ki, akarmillyen gradusu legyen, tilalmas egyesületekbeli részvéte-

lért, a' büntető Codex' 277 és 278-adik Tzikk. értelme szerint; végre d) nyilvános büntetésre a' legfelső gradusban ítéltettek, vallás-sértésért, a' 257 és 258-adik, és — a' megvesztegetésért, a' 511-edik Tzikkelle szerint. — 3) A' mostani kegyelmet az olyan Tisztviselőkre sem kell szabni, kik törvényszéki ítéletnél-fogva fenyték-büntetésre kárhoztak. 4) Pénz-büntetésekre—sem terjed a' ki; mellyekre-nézve egy külön Rendelés fog kibotsáttatni. 5) A' jobbító-büntetések' nagyobbítása, mellyek tsak elő-vigyázati és bátorsági rendszabások, mint már, valami Helyből lett kitiltás, politizai ügyelés a' büntetés' kiállása után, 's a' külföldiek' kiküldtetése, kik tsintettek, el fognak követtetni a' (külömben) kegyelmet nyerteken. — A' jelenvaló Rendelés által kimondott kegyelmünket azon büntetésekre is kell szabni, mellyek olyan ítélettételből foljnak, mellyeknek még nints törvény-erejek; de tsak úgy, hogy a' megítéltetűnek meg fog maradni az instanzia' további menetele. De ha azomban az, az igazságtétel' hosszabb (longae litis) útján, nem nyerne magának kedvező kimenelt; tehát, a' Mi' jelenvaló Végzésünk által megígért jótételtől nem kell nekik megfosztatniok. Örömost bízattjuk Mi Magunkat azzal, hogy a' Mi' királyi kegyelműnknek ezen munkája, a' szerentséleneket, kik abban részesültek, el is tölti egyszersemind az ő' bölodságokra szolgáló megbánással, és őket jobbúlásra 's mindazoknak elkerülésére ösztönözi, a' mik órájuk újj büntetéseket húzhatnának. Reményljük, továbbá, hogy ez a' jelenvaló kegyelemszövetség minden hív-alattvalóinknál, nem fogja gyengíteni a' törvények erántvaló engedelmességet, mellyeknek tsak egyedül mindenkkel-köz védelme alatt részesülhetnek ök

azon hasznokban és szabadságokban, mellyeket Mi nekik, munkába vévén az Istentől reánk bízott uraságot ő-felettek, megtartani törekedtünk, és a' mellyekben Mi a' Mi' hazaatyai gondoskodásunk' legszebb jutalmát láttjuk az ő' javokra. — Költ a' Mi' királyi palotánkban, Varsóban, máj. 24., az Ur' esztendejének 1829-edikében, 's a' Mi' uralkodásunknak 4-edikében. Mi k l ó s. — Kegyelmet nyert még ezen kívül 43, főbüntetésekre ítélt egyes ember, különösön is.

Olá h o r s z á g

Megszabadultunk már, úgymond az írás, az éhelhalástól, mely bennünket fenyegetett. Seltuchin Gen. a' teljes-hatalmu Elölülő, ÖExja, nyugvást szerzett a' földmivelőknek ápr. közepé-olta, nehogy idejek ne legyen földjeiknek bevetetéséhez, 's azt parantsolta, hogy őket ne gyötörjék szekerezésekkel; hanem a' hordandókat, mostantól-fogva, ingóbingó magazinok által vigyék-végbe. Így hát már minden föld be van vetve, kivált' Moldovában és felső Oláhországban. Az idő, jó, és gazdag aratást reménylünk.

Hogy a' gabona-szűkinek minden esetre eleit lehessen venni, az oláhországi Diván ezt a' rendszabást ajánlotta az Elölülőnek: 1) szabad gabonakereskedés; 2) a' szántóvetők' felszabadítása minden terhek és leköteleztetések alól (az Árendásokra-nézve), végre 3) a' falukban minden gabonagyűjtemény' felírogatása, hogy a' szűkölködőbbeket a' vagyonosabbakéól segíthessék. — Az Elölülő, helybe-hagyta a' két elsőt, de, nem az utólsót, mondván: egy harmadiknak eféle rendszabása által a' lakosok' vagyona felett, senki-se vólna többé bizonyos az ő' munkája' és iparkodása' gyümöltse-felől, minden esze-kedve elveszne földje' miveltetése eránt. A'

földmivelők' iparkodásait 's vagyonait ilyen bátorságba helyhezttetvén az Elölülő, szorultság' esetére, segedelmet ígért a' tsászári magazinokból. A' pestissel, van ugyan dolog; de azért, szintúgy foljnak a' törvényszékek' munkái az Elölülő' példája szerint.

Törökország

Konst.polj. máj. 27. — A' Kapudan Basa által elvett muszka fregatte, a' köz újságkivánás' tárgya, és Pérában senki-se hitte volna ezt az esetet, ha az még a' tsatornában nem volna. Miólta az eleség' behordása felszabadúlt, meglehetősen alább szállott már itt a' szükség, és 14 napólta sok gyűjtemény érkezett ide meg Mingreliából és Natoliából. Azomban, a' frank Kapitányok állítása szerint, könnyű a' bekerítésen minden módon által-törni. Azonkivül, feltartóztatott a' Muszkák által Tenedosnál 3 austriai hajó, gabonával Alexandriából ide rendeltetve. — Az angl. és frantzia Követek' megérkezése' váfása mellett, itt mint valami diplomatica fegyverszünet állott-be, és a' Reisseffendinek nem volt mostanában semmi tanátskozása idegen Ministerekkel. Ellenben a' persa Követet minden-nap' láthatni a' Porta-palotában. — A' moldovai tudósítások szerint, máj. 27 és 28 éjjelén és 29-edikén másodszor volt az, hogy a' Törökök Silistriából kiütöttek volt, és mind-a'két részről sok vér foljt: de a' nagy veszedelem azután két héttel esett. A' pestis nagyon terjed Bukarestben és a' környékén.

Azt állíttják, hogy a' Görögök jóforma hadi-szállítványt készítenek Eubóára. — Eginából azt írják, hogy a' mit előre lehetett gondolni, sok tartományban az Elölülőt választották meghatalmasított Képvisezőnek; de ő nem látja hasznosnak annyi terhet magára vállal-

ni. A' mártz. 22-dikei Protokoll' feltételei, mellyek szerint a' Görögök' függetlensége voltaképpen meg fogna esmér-tetni, tudva vannak itt, és, ámbár az, a' nép' érzését megsérti, hogy ők a' Töröknek adófizetői maradjanak; még is, tsak gondolkozni sem lehet áról, hogy ők ellent állhassanak. De, mi fog esni ha a' Törökök rá nem állanak?

Triest, jún. 14. — A' corfui utolsó tudósítások szerint, máj. közepén egy tsata esett a' Törökök és Görögök között Thessaliában az utolsóknak a' károkkal, úgy hogy az Elölülő sietve rendelt oda katonaságot az elveszett állás' vissza-szerzésére. — Foljvást azt erőssítik itt, hogy Capodistrias Gróf igen megunta a' maga' mostani állapotját, és oda akarja hagyni Görögországot.

Hartmező

Rachova (másképp': Oriova) erős város' megvételeéről a' Duna' jobb partján, Nicápolj és Widdin között, itt következik egy hivatali tudósítás, mely Geismár Báró Gen. Adjutáns' tudósításának az értelme. "Tolstoy Gróf Obes-ter' vezérlése alatt, 200 Önkéntes, különböző regementekből, 's a' 34-edik Vadász-regementből egy tsapat, jún. 9-edikén, reggeli 3 órakor, a' Duna' partján felállított 22 ágyú' tüze' védelme alatt, által-mentek a' Dunán, Rachovához. Ez a' maroknyi hérós, segítettvén a' tsata-közben, mely délutáni 2 óráig tartott, a' tobolski reg. egy tsapatjának segítségére menetele által, minnekutánna az ellenséget az ő' földvárából 's házaiból elkergette, a' várost elfoglalta. Ámbár az ellenség szörnyű állhatatossággal viaskodott, még-sem állhatott-ellent a' mi hadi-hérósainknak. — Ezen győzödelem' diadalmai — 500 fofoj, kik között a' vranai 2 lófarku Hussein-Basa, 5 ágyú és 5 zászló. A' jó-

számu holtak között van a' rachovai A-
jam, Selim Effendi. A' mi' vesztésünk
még bizonytalan, de az ellenségéhez-
képpest, tsekéység.

Más hiteles tudósítás a' munkás had-
sereg' főszállásáról. — Ma (jún. 11.) tá-
modták-meg a' Nagyvezért a' kulavtsiai
szoros úton, Sumlához közel; és, 6 órai
tsata után, földig leverték azt. Ezen ne-
vezetes nap' diadalmai, állanak: 1500
fogyból, a' Vezér' minden ágyúival egy-
gyütt, mely 40-ből áll, egynehány zász-
lóból 's az ellenség' egész tábori tanyá-
jából és holmijából. A' Nagyvezér ma-
ga, nagy-nehezen szabadult-ki, lovas-
ságaival együtt. Gyalogsága, rész-sze-
rént a' hartzmezőn maradt, más-részt
széjjel-szóratott. Ez a' hadsereg, mely
a' tsata' kezdete előtt, 40,000 emberre
számláltatott, nem fogja magát felén-
nyire össze-szedni. Szembetűnő, hogy
ez a' hadsereg, 22 polks (regement) ta-
nult gyalogságból, 's egynehány polks
rendes lovasságból állott: Azonkívül volt
még 15,000 Anatoliai, Albanus és más
rendetlen katonaság, kik, hihető, visz-
sza fognak honnjokba térni. A' Fővezér
Úr, ámbár ilyen győzödelmet nyert,
nem tartja még a' dolgot elvégződöt-
nek, valamíg-tsak a' Nagyvezér Sumlá-
ba vissza-menni törekedik; kinek a' kö-
zösülését mi elmetzettük. Hólnap tehát

az egész hadsereg útnak indul, olyan
reménységgel, hogy az ellenséget a' té-
res síkon találja útnban, a' mely-felé ta-
lán indulni szándékozik, hogy Sumlába
vissza-mehessen. — A' katonaságot éppen
úgy tüzelte-fel a' győzödelem, valamint
készek azok a' vallásért, a' Tsászárért és
a' Hazáért már most, semmi akadajt
nem esmérni.

Hirdetés

Ő ts. k. Felsege az eddig volt Töl-
gyesi Harmintzadost, Thordan Áront,
a' Dornai egyesült Cameralis Harmin-
tzadi Tisztseg mellett Controlleurnek ke-
gyesen kinevezni méltóztatott.

Az ez előtti Brázai Filialis Harmin-
tzados Fleischer Márton az Ebesfalvi
Harmintzad mellé tsak-ugyan hasonló
hivatalba által-létetett.

Haszonbérbe adandó Mezei-Jóság.

A' kinek hajlandósága, szüksége és te-
hetsége volna egy szép Mezei Jóságot, M-
vásárhelyhez egy ömennyira, árendában Hat
esztendőre felvenni; jelentheti magát Mező-
Paniton, Özvegy Meltós. Gróf Rhédey Mihály-
né, szül. Gróf Bethlen Borbára ÓNagyságá-
nál. — Ellenben —

A' kinek zálogba vagy örökbe adandó,
tsak mintegy 6--7 ezer forintigvaló Curiás
nemes Jóságotskája volna, szolgáló emberek
kel együtt, jelentheti szándékát a' Híradó'
Kiadójánál.

Státus papirosok' Foljamatja

		Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
		22	23	24			13
Béts,	Jún.				London Jún.	10	12
Bank-Oblig.2.1/2pC.	54.—	- 54.—	- 53.7/8		Consols, 3 pC.	- 88.1/2	- 88.5/8
Pengőpénz-Obl.5pC.	98.5/8	- 98.3/4	- 98.11/16		Stocks-Prémie, Sh.	66-67	- —
Roths.1820,100f.CP.	162.7/8	- —	- 162.7/8		Brasiliai Bons	- 57.1/4	- 57.—
Partial.1821. Ua.	125.1/8	- 125.3/8	- 125.1/8		Buenos-Ayresi	- —	- —
Bankaktia,1000f.CP.	1115.—	- —	- 1117.—		Columbiai	- —	- —
Páris,	Jún.	12	13	—	Mexikói	- —	- —
Consols 5 pC.	108.70	- 109.90	- —		Portugalli	- —	- —
Ugyanaz 3 pC.	79.10	- 79.05	- —		Muszkaországi	- —	- 97.1/4
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	- —	- —		Görögországi	- —	- —